

Vergaderjaar 2019–2020

17 050

Misbruik en oneigenlijk gebruik op het gebied van belastingen, sociale zekerheid en subsidies

Nr. 590

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 oktober 2019

Aanleiding

In de brief van 2 september jl.¹ bent u door de Minister geïnformeerd over de voortgang op de ingezette maatregelen tegen onterecht verstrekte uitkeringen aan gedetineerden. Tijdens het debat van 4 september heeft uw Kamer verzocht om voor de bijstand (Participatiewet) in kaart te brengen of detentiesignalen goed door gemeenten worden verwerkt (Handelingen II 2018/19, nr. 104, item 8). Met deze brief voldoe ik aan de toezegging om u hierover nader te informeren voor het Algemeen Overleg uitvoering sociale zekerheid.

Onderzoek VNG

Ik vind het belangrijk om goed in beeld te hebben of de gemeentelijke uitvoeringspraktijk bij de onrechtmatige samenloop tussen bijstandsgerechtigden en detentie goed verloopt, of dat er ook bij gemeenten aanleiding bestaat om de uitvoering te verbeteren.

Om naast de inlichtingenplicht van de bijstandsgerechtigde te borgen dat er geen onverschuldigde uitkeringen worden verstrekt, is er voor gemeenten per 1 mei 2000 een koppeling gerealiseerd tussen de Dienst Justitiële Inrichting (DJI) en het Inlichtingenbureau. Het Inlichtingenbureau is het uitvoeringsorgaan voor gemeenten dat de bestandsvergelijkingen maakt tussen lopende bijstandsuitkeringen en actuele detenties. Indien er sprake is van detentie bij een uitkeringsgerechtigde ontvangt de desbetreffende gemeente daarvan een signaal: een zogenaamd IB-signaal. Het goed vaststellen van, en de handhaving op de rechten en verplichtingen van de bijstandsgerechtigde is primair de bevoegdheid en

¹ Kamerstuk 17 050, nr. 589

verantwoordelijkheid van de gemeenten. Daarom heb ik naar aanleiding van het debat bij de VNG de vraag neergelegd om te onderzoeken hoe gemeenten IB-signalen verwerken.

De VNG onderschrijft het belang om in kaart te brengen of de verwerking van IB-signalen bij gemeenten goed verloopt, of dat er sprake is van omissies die aanleiding geven tot verbetering. Bestuurlijk is afgesproken dat de VNG een onderzoek opstart.

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door het Kenniscentrum Handhaving en Naleving van de VNG. De scope van het onderzoek betreft de verwerking van IB-signalen over gedetineerden. Om een goed landelijk beeld te krijgen, worden bij het onderzoek verschillende gemeenten betrokken met voldoende spreiding naar ligging en grootte. De VNG neemt de resultaten van het onderzoek mee in de signaleringsbrief van juni 2020.²

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
T. van Ark

² Met de signaleringsbrief wordt de Kamer jaarlijks door de uitvoerders van de sociale zekerheid geïnformeerd over (nieuwe) fraudefenomenen en de bijbehorende aanpak. De brieven worden voorzien van een beleidsreactie van het Ministerie van SZW.